

Sluttrapport Sjiraffen Barneteater

Prosjektnummer 2013/3-391

Rehabilitering

Innholdsfortegnelse

SLUTTRAPPORT SJIRAFFEN BARNETEATER	1
1. FORORD OG SAMMENDRAG	3
1.1 FORORD.....	3
1.2 SAMMENDRAG	3
2. INNLEDNING.....	4
3. BAKGRUNN OG MÅLSETTING.....	6
4. PROSJEKTGJENNOMFØRING OG METODE	7
5. OPPSUMMERING OG KONKLUSJON.....	9

1. Forord og sammendrag

1.1 Forord

Sjiraffen Barneteater er en barneteatergruppe for psykisk og fysisk funksjonshemmede barn fra 8-13 år. Vi søkte prosjektmidler til å gjennomføre teaterøvinger igjennom tre skoleår, som skulle resultere i flere forestillinger. Vi hadde ønsket et større samarbeid med Trondheim Kommune, med finansieringsbidrag og lokaler, men det var vanskelig å oppnå under prosjektperioden. Vi har fått i midlertid fått mindre summer for å dekke assistent gjennom kulturenheten i kommunen. Arbeidet med etableringen av gruppen har nå resultert i at vi ved sluttgangen av prosjektet; 2017, har fått en fast pott på Trondheim Kommunes budsjett. Summen er ikke dekkende for våre prosjekter i sin helhet, men det er en viktig sum mot en større finansiering lengre opp i systemet.

Vi har funnet lokaler, som ligger i prinsen gate 46 i Trondheim. Lederne det siste året har vært Ragnhild Arntsen (hovedinstruktør), Elise Hørgård Unsmo (medinstruktør) og Oscar (musiker). Oscar har hatt en prøveperiode der han har jobbet som musiker, og det har gått veldig bra slik at han har fått tilrettelagt varig tilrettelagt arbeid igjennom NAV hos oss.

Takk til Extrastiftelsen for støtte til dette viktige arbeidet!

1.2 Sammendrag

Vår første instruktør Kine Stedenfeldt har sammen med to andre instruktører i Sjiraffen Kultursenter deltatt på Dissimilis Kompetansesenter sin samling i november 2014.

Hovedinstruktør (Ragnhild Arntsen) dro på besøk på Dalgård skole høsten 2014 for å rekruttere deltagere.

I løpet av 2015 hadde Arntsen et barneteaterprosjekt med Dalgård i forbindelse med Sjiraffen Festivalen. Og det ble dette året en stødig oppstart for barneteateret og vi jobbet med å bli en samlet gruppe. Det ble blant annet gjennomført en sommerforestilling, med visning på lokalet vårt.

Utover året, og i det neste semesteret ble Elise Hørgård Unsmo medinstruktør, og Kine Stedenfeldt gikk av etter eget ønske. Vi laget en juleforestilling som den siste visningen i 2015.

I 2016 og 2017 hadde vi flere små visninger og et par større produksjoner som ble vist i forbindelse med Sjiraffen Kulturkveld Og Sjiraffen Festivalen.

2. Innledning

Prosjektets målsetning er todelt. På den ene siden har vi teateraspektet. På den andre, og vel så viktige siden har vi det sosiale; samfunnsverdien.

Teater

Sjiraffen Barneteater er en viktig fritidsaktivitet for barn som ønsker å spille teater – men på grunn av sin utviklingshemming ikke får muligheten til dette i en ”ordinær” teatergruppe. Teateret bidrar til å skape et kulturelt mangfold vet at utviklingshemmede blir synlig i kulturfeltet. Både ved å ta del i kulturen som aktører, og som publikum. Det står for oss viktig å gjøre dette på ”rett” måte, ved å skape ekte kunst, og ikke bare sette ”like barn” i en gruppe fordi de er ”like”. Barneteateret inneholder mye lek – og de får muligheten til å spille teater for et publikum. Alt tilrettelagt for de unge skuespillerne selv. Det er viktig at deltagerne selv ønsker å delta, og å sammen bygge en felles kulturplattform. Det er i dette øyeblikket kunst blir til. Kunsten vil videre være med å skape en debatt- og å riste løs i den vante forestillingen av hva kunst og kultur skal være.

Vi har en tanke om;

- Å utvikle det individuelle kunstuttrykket til barn med utviklingshemming som ønsker å spille teater
- Å ta hver og en aktør på alvor
- Å utvikle metoder som gjør det enklere for barn med utviklingshemming – og eventuelle fysiske handicap; å delta en levende kulturaktivitet som teateret er
- Å se enkeltindividet i gruppa, og gruppa som helhet
- La den enkeltes talent gi grunnlag for det kulturelle uttrykket
- La elevene møte likesinnede i et trygt miljø
- La elevene oppleve mestring igjennom drama og teater

Samfunnsverdi

Ved å ta ungene på alvor, og å møte de der de er, lar vi våre aktører blomstre og bli ekte skuespillere. Det er viktig for alle mennesker å få utvikle de talentene man sitter inne med. Det er ikke et mål å bli den neste Wenche Foss eller Odd Nerdrum. Men å finne skuespilleren i seg selv – sammen med andre barn som ønsker det samme. Å kunne gå hjem å tenke at – i dag har jeg hatt det artig og lært noe! Det er viktig. Å få kjenne på å være seg selv i en gruppe, der læreren kanskje må forklare oppgaven både tre og fem ganger, og at det er helt greit. Og kunne kalle seg selv en skuespiller, dette har en egenverdi. Å føle at man kan noe, at

man har noe å vise til verden. Følelsen av å mestre. Dette har en samfunnsverdi. I Sjraffen barneteater skal de få lov til akkurat dette, og å være den de er!

I Norge i dag er mange, om ikke de fleste barn og ungdom med utviklingshemming integrert i den ”vanlige” skolen. Dette kan nok være bra for mye, men muligheten for et ensomt liv er stor. Mange av de barna og ungdommene vi møter, får hos oss venner for første gang. Og å ha venner er viktig. Venner som er ekte, og som du selv har valgt. I en gruppe med mennesker der de andre deler den samme teatergleden som deg, er sjansen stor for at vennskap oppstår. Gleden av å være sammen, å få være med i en dramagruppe som er tilpasset dine behov – og der for gir det muligheten til å være deg selv - er grunnlaget for godt samspill. Og å ha et samspill er viktig i samfunnet for øvrig, og å lære dette er vesentlig i hverdagen. Ikke alle tar naturlig del i *leken* på skolen, og mister derfor viktig læring om samarbeid, sosiale koder, å gi og ta, å lytte og å respektere andre. Å ha et sosialt forum der disse tingene er implementert i aktiviteten, har derfor en høy nytteverdi for individet, og menneskene rundt.

4. Målgruppe

Sjraffen Barneteaters målgruppe er fysisk og psykisk funksjonshemmede. Teatergruppen er aldersbestemt – med unge skuespillere fra 7 – 12 år.

5. Gjennomføring av prosjektet

Prosjektet hadde flere delmål i løpet av prosjektperioden. Vi kom i gang senere enn planlagt, men etter vi først kom i gang ”på ordentlig” har gruppa vært stabil og jobbet på gjennom hele skoleåret.

Vi skulle først arbeide mot å bli en samlet gruppe, gjennom drama og teaterlek. Vi jobbet mye den første tiden med kjente eventyr. Her hadde vi små visninger ca en gang i måneden, der foreldre / foresatte og andre deltagere i Sjiraffen Kultursenter kom for å se. Det var vanskelig å skulle øve lenge på en og samme ting, så vi lagde små improvisasjoner og viste frem. Ungene elsker å boltre seg i kostymer og rekvisitter, og ble etter hvert veldig trygge på scenen. Vi hadde et ønske om å samarbeide med ulike interesseorganisasjoner – og vi har vært innom flere og informert om gruppa. De fleste deltagere har kommet inn via ulike organisasjoner, som FFO, NFU etc. Vi hadde en opprinnelig plan om å dra på Dissimilisfestival, men dette har enda ikke vært gjennomførbart. Dette styres i hovedsak av foreldre og hva de har mulighet til. Det er planlagt en tur neste år, og da håper vi at barneteateret blir med.

Vi har gjennomført og i tillegg gå å se et teater for barn 1-2 ganger i året, og ha andre sosiale sammenkomster. Det har i tillegg vært dugnad for å lage kostymer, scenografi etc. Her har det vært flere frivillige involvert.

Til å begynne med var Kine Stedenfeldt prosjektleder og Tore Meisvold instruktør. Nå har de ansatte blitt skiftet ut med Ragnhild Arntsen som hovedinstruktør og prosjektleder, Elise Hørgård Unsmo som medinstruktør og Oscar Larsen som musiker.

I dag har gruppen 7 medlemmer. Noe som er et fint antall, og det er gjennomførbart å lage forestillinger. Det har vært mange barn innom, og vi har vært så mange som 10 barn på det meste. Målet var i utgangspunktet å ha en stabil barnegruppe på maks 10 barn, men vi ser at med de ulike funksjonsnivåene – og for at vi skal kunne se alle barna er 7 et fint antall.

3. Bakgrunn og målsetting

Barneteateret ble stiftet i 2014 av instruktør Tore Meisfjord og prosjektleder Kine Stedenfeldt. Det var en stor interesse fra foreldre om å ha et kulturtilbud for barn med tilrettelagte behov. Flere av barna hadde ønsker om å bli med i teatergruppen Pimpernell, men var dessverre for

unge til å bli med der. Da vi hadde økonomien til rette og riktige og engasjerte folk til å styre gruppen, var vi klar for oppstart i slutten av 2014. En del rekrutteringsarbeid og kurs ble gjennomført i 2014, for å være så forberedt som mulig med prosjektet og oppstarten med barna. Barna har hatt ulike handicap og utfordringer, psykisk og fysisk. Vi har hatt fokus på å jobbe frem flere små improvisasjoner i året. Men har gjerne to litt større produksjoner med et større publikum. Vi har produksjoner såpass hyppig, for å få stimulert barna slik de har behov for. De har behov og et ønske om å utfolde seg i å prøve forskjellige roller og kostymer. Slik blir leken og friheten ivaretatt. Det er viktig å tilpasse øvingene til hvert individ, slik at alle blir inkludert og får prestert og mestret på lik linje. Så det har begynt med en myk start, med ulike teaterleker og gjerne en tre-fireukers periode på hver forestilling/visning. I er teatergruppen godt etablert, og barna har en god forståelsesramme for hva teater innebærer. Vi tenker derfor at det snart er klart for å prøve ut med litt lengre forestillinger, og jobbe med samme tema i flere uker enn tidligere. Vi skal i 2018 gjennomføre et større samarbeidsprosjekt for gruppene, der vi skal sette opp Ronja Røverdatter i Olavshallen i Trondheim. Dette er gjennomførbart med barna nå som de også vet hva konseptet med teater handler om. Hvordan konteksten fungerer, og forholdet mellom publikum og aktør. Men også hvordan samspillet mellom de selv som skuespillere skal være, og at de må respektere hverandre for de rollene de har. Og ikke bare ta hattene til hverandre eller ytre sitt ønske om å bytte til et annet barn sitt kostyme.

4. Prosjektgjennomføring og metode

Selv om prosjektet fikk en litt mykere start enn først antatt – har vi fått gjennomført målene våre. Elevene får mulighet til;

- å oppleve mestring gjennom drama og teater

- å utvikle det individuelle kunstuttrykket til barn med utviklingshemming som ønsker å spille teater
- Å ta hver og en aktør på alvor
- Å utvikle metoder som gjør det enklere for barn med utviklingshemming – og eventuelle fysiske handicap; å delta en i en levende kulturaktivitet som teateret er
- Å se enkeltindividet i gruppa, og gruppa som helhet
- La den enkeltes talent gi grunnlag for det kulturelle uttrykket
- La elevene møte likesinnede i et trygt miljø

Som prosjektets målsetting og forventet resultat har disse punktene innfridd. Sjraffen Barneteater vil være en viktig fritidsaktivitet for barn som ønsker å spille teater – men på grunn av sin utviklingshemming ikke får muligheten til dette i en «ordinær» teatergruppe. Det blir også skapt et kulturelt mangfold, ved at utviklingshemmede får muligheten til å bli synlig i kulturfeltet

Resultater og resultatvurdering

Dette er resultatene i prosjektperioden:

- Arbeidet frem fire juleforestillinger
- Et vellykket samarbeid med Dalgård skole og ressurscenter
- Hatt sommerforestillinger
- Hatt flere små improvisasjoner gjennom hele skoleåret med visning for foreldre og andre aktører i Sjraffen Kultursenter
- Hatt forestillinger på Sjraffen Festivalen ved flere anledninger
- Hatt forestilling på Sjraffen Kulturkveld
- Teaterinstruktørene var på studietur til Stockholm, desember 2016. Det var mye inspirasjon å hente.
- Hatt øvinger gjennom hele skoleåret, og hadde jevnlig forestillinger i løpet av 2017.
- På forestillingene har Oscar vært med som musiker. Dette har fungert veldig bra, og han bidrar stort til forestillingene. Tidligere har han hatt prøveperiode med praksis i forbindelse med barneteateret. Nå er han ansatt via NAV, og er en del av personalet der han også var med på studietur med teaterinstruktørene til Stockholm. I dag jobber han tre ganger fast i uken på kultursenteret i tillegg til å være med i barneteateret.

- De unge skuespillerne har fått nye venner, og etablert relasjoner seg i mellom. Dette er en stor mestring glede for alle barna, som ikke har så mange egne venner utenfor.
- Vi har hatt flere barn som har hatt en enorm vekst utenfor gruppa, som en direkte ”bivirkning” av deltagelsen her. Foreldre forteller om barn som mestrer, blir tryggere på seg selv også hjemme og på skolen. Både faglig og i relasjon med andre. Dette er veldig positivt, og viser hvorfor kunst og kultur virkelig er viktig for mennesket.

Det vi skulle ønsket mer av;

- Sendt instruktørene på kurs i ulike teatermetoder vi kunne prøvd ut.
- Hatt flere planleggingsdager felles – her strakk ikke økonomien til.
 - Nærmere samarbeid med fylkeskommune og andre instanser.

5. Oppsummering og konklusjon

Sjiraffen Barneteater hadde alt i alt et vellykket prosjekt. Vi har brukt erfaringene våre videre, i planlegging av nye prosjekter, og gruppa lever videre gjennom nye midler. Gjennom Extramidlene fikk vi også kjøpt en del materiale som vi har brukt alle år, og kan bruke mange år fremover. Dette var blant annet kostymer, rekvisitter og scenografiske elementer.

Barneteateret, som en del av Sjiraffen Kultursenter har kommet på kommunebudsjettet i Trondheim Kommune, noe som er med på å sikre videre drift. Vi er ikke fullfinansiert, lang i fra, men det er viktig for oss å ha noe fast.

Prosjektet hadde to overordnede mål – kunstaspektet, og det sosialfaglige arbeidet. Her har vi oppnådd gode resultater, vi har gjennomført mange små og store forestillinger, og deltagerne har lært ulike teaterfaglige kompetanser. Deltagerne har dessuten fått delta i et sosialt teaterfelleskap, og fått dyrket sitt talent sammen med likesinnede. De har blitt tatt på alvor, blitt sett og opplevd mestring. Både sosialt og på scenen. Vi har fått gode tilbakemeldinger fra

deltagerne selv, samt hjemmet – som melder positive innvirkninger både hjemme og i skolesammenheng.

Prosjektet er støttet fra ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering med Extramidler. Dette har det blitt opplyst om på alle møter, på plakater, og under info og rekrutteringsarbeid.

Prosjektleder i Sjraffen Barneteater

Ragnhild Arntsen

Trondheim 02.02.18